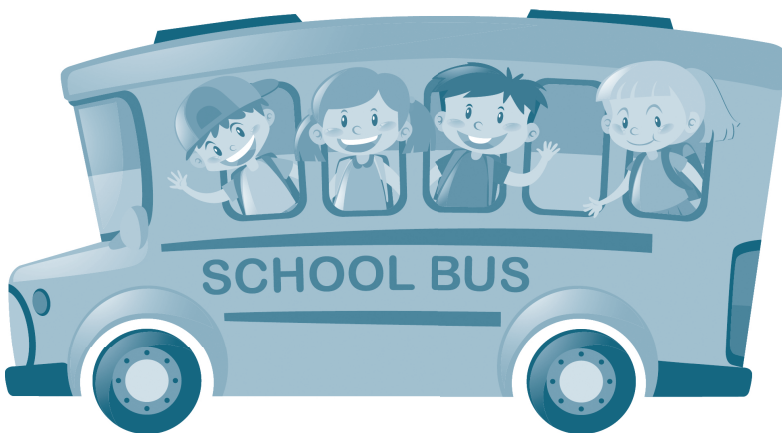

การควบคุมการใช้รถโรงเรียน

ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

ว่าด้วยการควบคุมดูแลการใช้รถโรงเรียน พ.ศ. ๒๕๖๒

ด้วยสภาพสังคมในปัจจุบัน สังคมไทยมีแนวโน้มเป็นครอบครัวเดี่ยวมากยิ่งขึ้น ซึ่งในครอบครัวที่มีบุตรหลาน พ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องทำหน้าที่ในหลาย ๆ ด้าน ทั้งการเลี้ยงดู การอบรมสั่งสอน ตลอดจนการไปส่งบุตรหลานเข้าศึกษาเล่าเรียน ในสถานศึกษาต่าง ๆ และด้วยเหตุที่สภาพเศรษฐกิจที่ต้องมีการแข่งขัน พ่อแม่ผู้ปกครองทั้งหลายต้องออกไปทำงาน

นอกบ้าน ทำให้การที่จะไปส่งบุตรหลานยังสถานศึกษานั้นเป็นไปโดยไม่สะดวก ทำให้ต้องพึ่งพาการบริการรถรับ - ส่งของสถานศึกษาในการมารับและมาส่งบุตรหลานของตนแทน ซึ่งที่ผ่านมามีข่าวเกิดขึ้นมากมายเกี่ยวกับรถรับ - ส่งนักเรียนที่นำมาซึ่งความสูญเสียให้กับหลาย ๆ ครอบครัว

ด้วยเหตุดังกล่าวกระทรวงศึกษาธิการจึงได้ออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการควบคุมดูแลการใช้รถโรงเรียน พ.ศ. ๒๕๖๒^๑ ขึ้นมา เพื่อที่จะกำหนดมาตรการในการควบคุมดูแลการใช้รถโรงเรียนให้เกิดความปลอดภัย และเป็นการป้องกันการเกิดเหตุที่จะนำมาสู่การสูญเสีย มีการกำหนดลักษณะของรถ คุณสมบัติและหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ โดยระเบียบฉบับนี้จะใช้กับรถของสถานศึกษาที่อยู่ในสังกัดหรือควบคุมดูแลของกระทรวงศึกษาธิการหรือรถของบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้มาใช้รับส่งนักเรียน ซึ่งจะครอบคลุมผู้โดยสารทั้งที่เป็นนักเรียน ผู้ควบคุมดูแลนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน รวมถึงครูและบุคลากรของโรงเรียนด้วย

คอลัมน์เกร็ดกฎหมายน่ารู้ฉบับนี้จึงใคร่ขอเสนอเรื่อง “การควบคุมการใช้รถโรงเรียนตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการควบคุมดูแลการใช้รถโรงเรียน พ.ศ. ๒๕๖๒” เพื่อให้ผู้อ่านได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับ - ส่งนักเรียน ลักษณะของรถที่จะนำมารับ - ส่งนักเรียน หน้าที่

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๓๐๐ ง หน้า ๒ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๒.

ของผู้ดำเนินการโรงเรียน คุณสมบัติและหน้าที่ของพนักงานขับรถโรงเรียน คุณสมบัติและหน้าที่ของผู้ควบคุมดูแลนักเรียน รวมทั้งมาตรฐานความปลอดภัยของรถรับส่งนักเรียนตามเกณฑ์กรมการขนส่งทางบก ตามลำดับ ดังนี้

๑. การไปและกลับจากโรงเรียน

๑.๑ การเดินทางไปโรงเรียน

ให้รถโรงเรียนรับนักเรียนจากที่อยู่อาศัยหรือสถานที่นัดหมาย และส่งนักเรียนในบริเวณโรงเรียนหรือสถานที่ที่ตกลงกันได้

๑.๒ การเดินทางกลับจากโรงเรียน

ให้รถโรงเรียนรับนักเรียนจากโรงเรียนหรือสถานที่นัดหมาย และส่งนักเรียนถึงที่อยู่อาศัยหรือสถานที่ที่ได้ตกลงกันได้

๒. ลักษณะของรถที่จะนำมารับ – ส่งนักเรียน

๒.๑ รถจะต้องมีเครื่องหมายเป็นแผ่นป้ายพื้นสีส้มสะท้อนแสงมีข้อความว่า “รถโรงเรียน” เป็นตัวอักษรสีดำติดอยู่ด้านหน้ารถและด้านหลังของตัวรถให้สามารถที่จะมองเห็นได้อย่างชัดเจนตามขนาดที่กำหนดและมีชื่อของโรงเรียนติดอยู่ด้านข้างทั้งสองข้างของตัวรถ

๒.๒ กระจกรถต้องมีลักษณะโปร่งใสสามารถมองเห็นภายในรถได้ และมองเห็นสภาพการจราจรภายนอกได้อย่างชัดเจน

๒.๓ ห้ามนำวัสดุอื่นใดมาติดหรือบดบังส่วนใดส่วนหนึ่งของกระจก เว้นแต่เป็นเครื่องหมายหรือเอกสารตามที่กฎหมายกำหนด และต้องไม่บดบังทัศนวิสัยในการขับขี่

๒.๔ ต้องมีเครื่องใช้ที่จำเป็นเพื่อช่วยเหลือนักเรียนเมื่อเกิดอุบัติเหตุหรือมีเหตุฉุกเฉิน ดังนี้

๒.๔.๑ เครื่องดับเพลิง

- ไม่น้อยกว่า ๑ เครื่อง สำหรับรถที่มีจำนวนที่นั่งไม่เกิน ๒๐ ที่นั่ง
- ไม่น้อยกว่า ๒ เครื่อง สำหรับรถที่มีจำนวนที่นั่งเกิน ๒๐ ที่นั่ง

๒.๔.๒ ค้อนทุบกระจกและเหล็กขะแลงไม่น้อยกว่า ๑ อัน โดยต้องเก็บในที่ที่ปลอดภัย และสามารถนำมาใช้ได้โดยสะดวก

๒.๔.๓ ต้องมีป้ายแสดงข้อความเตือนเรื่องความปลอดภัยในการโดยสาร โดยติดไว้ภายในตัวรถในตำแหน่งที่มองเห็นได้ง่าย

๓. หน้าที่ของโรงเรียน

๓.๑ ควบคุมดูแลและเอาใจใส่เรื่องความปลอดภัยในการรับ – ส่งนักเรียน

๓.๒ จัดให้มีผู้ควบคุมดูแลนักเรียนประจำรถ

๓.๓ จัดให้ผู้ควบคุมดูแลนักเรียนและพนักงานขับรถ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับ – ส่งนักเรียน

๓.๔ กำกับดูแลการจัดรถโรงเรียนของผู้ดำเนินการรถโรงเรียน

๓.๕ จัดให้มีทะเบียนรถโรงเรียน ทะเบียนประวัติของพนักงานขับรถ และผู้ควบคุมดูแลนักเรียน

๓.๖ ออกหนังสือรับรองการรับส่งนักเรียนของโรงเรียนหรือสถานศึกษาเพื่อนำไปใช้ยื่นเป็น
 รดรับ - ส่งนักเรียนต่อกรมการขนส่งทางบก

๓.๗ กรณีรถโรงเรียนเกิดอุบัติเหตุที่เป็นอันตรายต่อความปลอดภัยในชีวิตและร่างกาย
 ของผู้โดยสารให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้กำกับดูแลให้ทราบโดยเร็วเพื่อให้ความช่วยเหลือ
 ด้วยความรวดเร็ว

๓.๘ จัดให้มีมาตรการความปลอดภัยในการกำกับดูแลการใช้รถโรงเรียน

๔. หน้าที่ของผู้ดำเนินกิจการรถโรงเรียน

ผู้ดำเนินกิจการรถโรงเรียนที่ให้บริการรับ - ส่งนักเรียนภายใต้การกำกับดูแลของโรงเรียน
 มีหน้าที่ ดังนี้

๔.๑ ควบคุมดูแลและเอาใจใส่เรื่องความปลอดภัยในการรับ - ส่งนักเรียน

๔.๒ จัดให้มีผู้ควบคุมดูแลนักเรียนประจำรถ

๔.๓ จัดให้ผู้ควบคุมดูแลนักเรียน พนักงานขับรถ ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับ - ส่ง
 นักเรียน

๔.๔ รายงานผลการจัดรถโรงเรียนให้โรงเรียนทราบทุกเดือน และรายงานให้ทางโรงเรียน
 ทราบทันทีที่เกิดเหตุหรือมีกรณีฉุกเฉินขึ้น

๔.๕ แจ้งผลการตรวจสภาพรถประจำปีให้ทางโรงเรียนทราบ

๔.๖ จัดให้มีการประกันการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถตลอดระยะเวลาที่มีการใช้รถโรงเรียน
 รับ - ส่งนักเรียน

๕. คุณสมบัติและหน้าที่ของพนักงานขับรถโรงเรียน

๕.๑ คุณสมบัติ

๑) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๕ ปี

๒) มีใบอนุญาตขับรถยนต์มาไม่น้อยกว่า ๓ ปี

๓) เป็นผู้ที่มีสุขภาพดี แต่งกายสุภาพและมารยาทสุภาพเรียบร้อย

๔) มีประวัติความประพฤติที่ดี มีความชำนาญ สุขุมรอบคอบ และรู้เส้นทางที่ใช้รับ - ส่ง
 นักเรียนเป็นอย่างดี

๕) มีความสามารถตรวจสอบอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้และสัญญาณต่าง ๆ ภายใน
 รถโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ตลอด

๕.๒ หน้าที่

๑) ต้องขับรถด้วยความปลอดภัย มีการตรวจสอบสภาพรถและอุปกรณ์ต่าง ๆ
 ให้อยู่ในสภาพดี และพร้อมที่จะใช้การได้ตลอดเวลา

๒) ต้องให้นักเรียนขึ้นนั่งประจำที่ให้พร้อมก่อนเคลื่อนรถ และต้องกำกับดูแลให้นักเรียน
 รัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่งเพื่อป้องกันอันตรายในขณะโดยสาร

๓) ต้องดูแลนักเรียนให้ได้รับความปลอดภัยตลอดเวลาที่อยู่ระหว่างการโดยสาร
 และในกรณีเกิดอุบัติเหตุจะต้องให้ความช่วยเหลือ

๔) ต้องไม่ขับรถในลักษณะประมาทหรือน่าหวาดเสียวอันน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน

๕) ต้องไม่ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในขณะที่ขับรถ เว้นแต่มีการใช้อุปกรณ์เสริมในขณะที่สนทนาโดยพนักงานขับรถไม่ต้องถือหรือจับโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้น

๖) ไม่ขับรถในขณะที่มีอาการมึนเมาหรือเสพสุราหรือวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทระหว่างการขับรถ

๗) รายงานให้โรงเรียนทราบทันทีเมื่อเกิดอุบัติเหตุหรือมีกรณีฉุกเฉินเกิดขึ้น และต้องประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ และระเบียบอย่างเคร่งครัด รวมทั้งเข้าร่วมการอบรมตามที่โรงเรียนหรือผู้ดำเนินการโรงเรียนกำหนด

๖. คุณสมบัติและหน้าที่ของผู้ควบคุมดูแลนักเรียน

๖.๑ คุณสมบัติ

๑) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปี

๒) เป็นผู้ที่มีสุขภาพดี แต่งกายสุภาพและมีมารยาทสุภาพเรียบร้อย

๖.๒ หน้าที่

๑) ตรวจสอบจำนวนนักเรียนที่รับ – ส่ง แต่ละเที่ยวให้ถูกต้องครบถ้วนตรงตามบัญชีรายชื่อนักเรียน พร้อมทั้งจัดทำบัญชีรายชื่อนักเรียนที่ใช้บริการ

๒) ประจําอยู่กับรถโรงเรียนตลอดเวลาที่รับ – ส่งนักเรียน เพื่อควบคุมดูแล และช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดความปลอดภัยขณะเดินทาง

๓) รายงานให้โรงเรียนทราบทันทีที่เกิดอุบัติเหตุหรือมีกรณีฉุกเฉินเกิดขึ้น และต้องเข้ารับการอบรมตามที่โรงเรียนหรือผู้ดำเนินการโรงเรียนกำหนด

๗. มาตรฐานความปลอดภัยของรถรับส่งนักเรียนตามเกณฑ์กรมการขนส่งทางบก^๒

๗.๑ อนุญาตให้นำรถที่จดทะเบียนเป็นรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน ๗ คน แต่ไม่เกิน ๑๒ คน ทั้งรถสองแถวและรถตู้มาใช้เป็นรถรับส่งนักเรียนได้ โดยต้องมีการรับรองการใช้รถดังกล่าวจากโรงเรียนหรือสถานศึกษา ซึ่งต้องได้มาตรฐานตามที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด อาทิ ห้ามติดฟิล์มกรองแสงที่กระจกรอบคัน

๗.๒ ที่นั่งผู้โดยสารต้องยึดแน่นอย่างมั่นคงแข็งแรง และต้องไม่มีพื้นที่สำหรับนักเรียนยืน กรณีรถสองแถวต้องมีประตูและที่กั้นป้องกันนักเรียนตก รถตู้ต้องจัดวางที่นั่งเป็นแถวตอนตามความกว้างของตัวรถเท่านั้น และห้ามดัดแปลงสภาพรถ ห้ามเพิ่มเบาะที่นั่งหรือการต่อเติมกระเบาะท้าย เพื่อให้รับนักเรียนได้มากเกินจำนวนบรรทุกที่ปลอดภัย

๗.๓ รถต้องผ่านการตรวจสอบจากสำนักงานขนส่งจังหวัดที่โรงเรียนหรือสถานศึกษาตั้งอยู่

๗.๔ รถรับส่งนักเรียนทุกคัน ต้องติดแผ่นป้ายพื้นสีส้ม มีข้อความตัวอักษรสีดำว่า “รถโรงเรียน” ติดอยู่ด้านหน้าและด้านหลัง มีไฟสัญญาณสีเหลืองอำพันหรือสีแดงเปิด - ปิดเป็นระยะติดไว้ที่ด้านหน้าและด้านหลังของรถ

^๒ กรมการขนส่งทางบก/สืบค้นเมื่อ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๓.

๗.๕ ต้องมีเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นกรณีฉุกเฉิน เช่น เครื่องดับเพลิง ค้อนทุบกระจก วัสดุภายในรถส่วนใหญ่โดยสารถ้องไม่มีส่วนแหลมคม ทางประตูทางขึ้นลงหรือที่เป็นช่องเปิดต้องมีความปลอดภัย

๗.๖ คนขับต้องได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี หรือได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ และไม่เคยมีประวัติเสียหายอันเกิดจากการขับรถมาก่อน รวมทั้งต้องมีผู้ควบคุมดูแลนักเรียน ประจำอยู่ในรถตลอดเวลาที่ขับรถส่งนักเรียน เพื่อดูแลความปลอดภัยให้นักเรียนตลอดการรับส่ง

บทสรุป

ในการใช้รถรับ - ส่ง นักเรียนนั้น นอกจากตัวรถที่นำมาใช้จะต้องอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ตามมาตรฐานของกรมขนส่งทางบกแล้ว ยังจำเป็นที่จะต้องมียกยั้งติดตามที่กำหนดเอาไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการควบคุมดูแลการใช้รถโรงเรียน พ.ศ. ๒๕๖๒ นี้ด้วย นอกจากนี้ โรงเรียนหรือสถานศึกษา ตลอดจนผู้ดำเนินการโรงเรียน พนักงานขับรถ และผู้ควบคุมดูแลนักเรียนต้องมีความรับผิดชอบและตระหนักถึงอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนที่ใช้บริการรถรับ - ส่งนักเรียน ทั้งนี้ เพื่อให้มีความปลอดภัยแก่นักเรียนอย่างสูงสุด **๑**

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการควบคุมดูแลการใช้รถโรงเรียน พ.ศ. ๒๕๖๒

Scan QR Code

กฎกระทรวงกำหนดความปลอดภัยในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร พ.ศ. ๒๕๕๕

Scan QR Code